

Hma bubu rudan

Kndadax ku srabu tnsapah nami o skari nami kari seejiq kana, kisa balay bi Seejiq. Siida smkuxul ku bi tuhuy bubu mu rudan musa qpahan ni snrngaw ku na kari seejiq kdjiyax, kika luhay ku qmbahang kari Seejiq da. Ana bitaq sayang ini ku bi stuq smluhay, kiya ni lmnglung ku o asi ka mtutuy smluhay kari ni kndusan rudan sbiyaw ka mbbiyax. Kiya ni uxay pstuq ka knklaan rudan sbiyaw ana bitaq knuwan.

Kiya ka kiya ni kndusan sayang o ungac qbhangun ka skari kari ta nanaq da, kiya ni lnglungun mu bi ka mudus babaw dxgal han ka bubu mu rudan. Siida, mnadas knan musa qpahan rmiwaq puruc, qnrapan na puruc o biqan na knan hrpasun mu ssiyaw qnpahan.

Uxay uri o, mhapuy bi idaw rumu masu ka bubu rudan mu, psaun na sama qudung ni sama balay gmaxun niya, gbiyan do snbug qnawal lmawa nami musa sapah na ni tuhuy ta mkan kingal supih kdjiyax, asi mangal бага ka ita sexual, shiga bubu mu rudan o psaun na ruwan quwaq na, ini ktalux do psaan na ruwan quwaq mu dungan, qntaan ka bubu mu do msaang bi kjiyax, tay saw straq bi msa.

Slaqi ku sexual o ini ku bi ktana lqlqaqi ssiyaw mu, kika kuxul mu bi ka mniq ssiyaw rdrudan, qbhangun gaga rmngaw manu ka dhyaan, msuwil ku tuhuy mhulis uri, mnsuwil smiling knan ka rudan, “Walis, mkla su qnbahang kari ta?” Saw nii ka sniyuk mu kari, “Klaun mu qmbahang hmi!”

Tnsapah mu o, gisu snhiyan pnrhulan Sing-yey-su kana, kika kndadax ku slaqi ciway hmtur kana ka kndsian rudan sbiyaw, ini tduwa musa teumal kana, kika ini ku klai kana quri saw Gaya ta rudan sbiyaw, uxay uri o rudan sapah mu ini bi rngangun yaku ana manu Gaya ta rudan ni kndusan rudan sbiyaw uri, shuya ta miying dhug? Pshuya bi da llaqi hici?

Ana saw kiya, ida mkray bi lnglungun mu, asi ku angal kana kari ta rudan sbiyaw ni knkla rudan sbiyaw uri, yasa ida nanaq mbbiyax Seejiq ka yahun mltuc. Ungac ana ima dmayaw ita. lnglung, ma ungac bi mbbiyax miyah smluhay knkla rudan sbiyaw hug? Qtaun ta baraw dungan: Ma ungac bi mbbiyax miyah smluhay knkla rudan sbiyaw? Asi ka kndadax sapah ta nanaq, psrngaw kari ta nanaq Seejiq Truku, kisa balay.

外婆的舌頭

我們是全族語家庭。我常跟著外婆去山上工作，都用族語溝通，我對族語的敏感度高，學習語言沒有停歇，這是應該做的事情，把即將消失的族語、文化，一點一滴找回來才能傳承下去。

想起與外婆去小米田趕麻雀的趣事，小米成熟時，小麻雀會來覓食，外婆就會帶我去趕小鳥，捉到時會讓我到田邊玩，這是兒時趣事。外婆會煮小米粥，裡面會放 sama qudung 和 sama balay 混著吃，當時都用手吃，外婆會把粥放進嘴巴後，確定不燙了，再餵我吃，但是媽媽看到都會很生氣，說不衛生。兒時，看到老人家聚在一起聊天時，我會坐在長者旁，聽他們講什麼？有時我就會一起大笑，都會被問，Walis, mkla su qmbahang kari ta?(我們講的你聽得懂嗎?)我會大聲的說，Klaun mu hmi!(我知道！)。

因為宗教信仰，兒時參加祭典會被制止，從小對傳統文化毫無概念，家人也不願意提起，要怎尋找？該怎麼做？

即便如此，我心裡依然堅定，要把族語學起來、留下來，因為祖先留下來的智慧值得學習，需要我們努力傳承，沒有任何人能幫我們。沒有年輕人投入？從家庭做起，在家說族語吧！